

3.2 Metadátové hárky k indikátorom práva na zdravie

PZS01 Štrukturálny indikátor	Dátum vstúpenia do platnosti medzinárodných ľudskoprávných dokumentov relevantných pre právo na zdravie
Definícia	Indikátor odkazuje na deň, v ktorý SR ratifikovala medzinárodné ľudskoprávne dohovory relevantné pre právo na zdravie a prejavila tak záujem byť viazaná ľudskoprávnymi štandardami v oblasti práva na zdravie.
Odôvodnenie	Ratifikáciou medzinárodných dohovorov v oblasti ochrany ľudských práv preberá štát právny záväzok práva obsiahnuté v týchto dohovoroch implementovať na vnútroštátnej úrovni. Štát sa zaväzuje, že prijme opatrenia a legislatívu, ktorá je v súlade so záväzkami vyplývajúcich z dohovorov. Štát sa taktiež zaväzuje, že bude o implementácii dohovorov pravidelne podávať správy príslušnému výboru OSN.
Metóda výpočtu/stanovenia hodnoty	A (medzinárodný dohovor bol ratifikovaný SR bez výhrad), OR (medzinárodný dohovor bol ratifikovaný SR s výhradou), N (medzinárodný dohovor nebol SR ratifikovaný).
Zdroj dát	Zbierka zákonov SR
Posledná aktualizácia dát	2019
Disagregácia	N/A
Komentáre a poznámky	Základné medzinárodné zmluvy v oblasti ochrany ľudských práv sledované týmto indikátorom: - Ústava Svetovej zdravotníckej organizácie a o Protokole medzinárodného úradu zdravotníctva (preambula) - Medzinárodný pakt o hospodárskych, sociálnych a kultúrnych právach (čl. 12) - Medzinárodný dohovor o odstránení všetkých foriem rasovej diskriminácie (čl. 5) - Dohovor o právach dieťaťa (čl. 24) - Dohovor o odstránení všetkých foriem diskriminácie žien (čl. 12) - Dohovor o právach osôb so zdravotným postihnutím (čl. 25) - Európska sociálna charta, revidovaná (čl. 11) - Medzinárodný dohovor o ochrane práv všetkých migrujúcich pracovníkov a členov ich rodín (čl. 28, 43, 45)
PZS02 Štrukturálny indikátor	Dátum vstúpenia do platnosti a dostatočný rozsah garancie práva na zdravie v podobe ústavného alebo iného nadradeného zákona
Definícia	Indikátor odkazuje na deň, v ktorý sa stali ústavné ustanovenia, v ktorých je obsiahnutá garancia práva na zdravie účinné, t. j. deň, v ktorý nadobudol účinnosť čl. 40 Ústavy SR. Indikátor zachytáva rozsah garancie práva na zdravie, vo vzťahu k jednotlivým prvkom práva na zdravie v zmysle čl. 12 Medzinárodného paktu o hospodárskych, sociálnych a kultúrnych právach z roku 1966.

Odôvodnenie	Zaradenie práva na zdravie do súboru základných práv a slobôd zakotvených v Ústave SR odzrkadľuje súhlas štátu so záväzkom implementovať toto právo na národnej úrovni. Zakotvením práva na zdravie v Ústave SR poukazuje na právny záväzok štátu prijímať také zákonné a podzákonné normy, ktoré sú v súlade resp. neodporujú právu jednotlivca na zdravie. Tento indikátor je štrukturálny indikátor, ktorý zachytáva záväzok štátu implementovať svoje ľudsko-právne záväzky v kontexte práva na zdravie.
Metóda výpočtu/stanovenia hodnoty	Indikátor obsahuje dva odlišné údaje, a to časové obdobie, ktorý je stanovený ako dátum účinnosti ustanovenia čl. 40 Ústavy SR a rozsah práva na zdravie, ktoré je stanovené ako miera súladu rozsahu práva na zdravie v zmysle čl. 40 Ústavy SR a práva na zdravie v zmysle čl. 12 Medzinárodného paktu pre hospodárske, sociálne a kultúrne práva.
Zdroj dát	Ústava SR
Posledná aktualizácia dát	2019
Disagregácia	N/A
Komentáre a poznámky	Tento indikátor poskytuje informáciu o rozsahu, v ktorom štát poskytuje ochranu a podporu práva na zdravie v Ústave SR, demonštruje prijatie medzinárodných ľudskoprávných štandardov a úmysel poskytnúť právu na zdravie právnu ochranu. Indikátor nezachytáva mieru, do ktorej je ochrana práva na zdravie vynútiteľná a premietnutá do národnej legislatívy, ani spôsob akým je toto právo v legislatíve vykladané.

PZS03 Štrukturálny indikátor	Dátum vstúpenia do platnosti a dostatočný rozsah národnej legislatívy, ktorá upravuje implementáciu práva na zdravie
Definícia	Tento indikátor odkazuje na deň, v ktorý nadobudol účinnosť právny predpis relevantný pre výklad a uplatňovanie práva na zdravie. Indikátor taktiež zachytáva mieru progresívnej realizácie práva na zdravie podľa čl. 12 Medzinárodného paktu o hospodárskych, sociálnych a kultúrnych právach v súlade s čl. 2 ods. 1 paktu.
Odôvodnenie	Prijatie vnútroštátnej legislatívy, ktorou sú implementované záväzky štátu v oblasti práva na zdravie v zmysle medzinárodných štandardov sú základným krokom, ktorým štáty budujú pevné základy uplatňovania práva na zdravie. Prostredníctvom vnútroštátnej legislatívy – jej rozsahu a doby účinnosti môžeme sledovať mieru úplnej uplatniteľnosti práva na zdravie v kontexte čl. 2 ods. 1 Medzinárodného paktu pre hospodárske, sociálne a kultúrne práva, ktorý zaväzuje štáty, aby pri maximálnom využití svojich zdrojov podnikli také hospodárske a technické kroky, ktoré postupne smerujú k úplnému dosiahnutiu práva na zdravie, a to všetkými vhodnými prostriedkami, vrátane prijatia alebo úpravy národnej legislatívy.
Metóda výpočtu/stanovenia hodnoty	Indikátor obsahuje dva odlišné údaje, a to časový údaj o účinnosti právneho predpisu a údaj o rozsahu právneho predpisu, t. j. uplatňovanie, ktorého aspektu práva na zdravie upravuje – sexuálne a reprodukčné zdravie, vrátane zdravia matiek a detí, kontrolu,

	prevenciu a liečbu ochorení a prístup k zdravotníckym tovarom, službám a zariadeniam.
Zdroj dát	Zbierka zákonov SR
Posledná aktualizácia dát	2019
Disagregácia	N/A
Komentáre a poznámky	Základné právne predpisy v oblasti práva na zdravie sledované týmto indikátorom: - Zákon č. 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov - Zákon č. 577/2004 Z. z. o rozsahu zdravotnej starostlivosti uhrádzanej na základe verejného zdravotného poistenia a o úhradách za služby súvisiace s poskytovaním zdravotnej starostlivosti - Zákon č. 578/2004 Z. z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, zdravotníckych pracovníkoch, stavovských organizáciách v zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov - Zákon č. 579/2004 Z. z. o zdravotnej záchrannej službe a o zmene a doplnení niektorých zákonov - Zákon č. 580/2004 Z. z. o zdravotnom poistení a o zmene a doplnení zákona č. 95/2002 Z. z. o poisťovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov - Zákon č. 581/2004 Z. z. o zdravotných poisťovniach, dohľade nad zdravotnou starostlivosťou a o zmene a doplnení niektorých zákonov - Zákon č. 362/2011 Z. z. o liekoch a zdravotníckych pomôckach a o zmene a doplnení niektorých zákonov - Zákon č. 363/2011 Z. z. o rozsahu a podmienkach úhrady liekov, zdravotníckych pomôcok a dietetických potravín na základe verejného zdravotného poistenia a o zmene a doplnení niektorých zákonov - Zákon č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov - Zákon č. 73/1986 Z. z. o umelom prerušení tehotenstva - Zákon č. 317/2016 Z. z. o požiadavkách a postupoch pri odbere a transplantácii ľudského orgánu, ľudského tkaniva a ľudských buniek a o zmene a doplnení niektorých zákonov (transplantačný zákon)

PZS04 Štrukturálny indikátor	Platnosť a dostatočný rozsah národnej politiky pre oblasť sexuálnych a reprodukčných práv
Definícia	Indikátor odkazuje na deň prijatia a implementačné obdobie štátnej politiky pre oblasť sexuálneho a reprodukčného zdravia, vrátane jej územného a populačného rozsahu. Indikátor taktiež zachytáva mieru implementácie štátnej politiky vo vzťahu k zraniteľným skupinám.

Odôvodnenie	Štátna politika pre oblasť sexuálnych a reprodukčných práv je nástroj, ktorý vyjadruje ciele, stratégiu a konkrétne opatrenia štátu v tejto oblasti. Takáto politika môže tiež poskytovať merateľné ukazovatele a normály, ktoré môžu byť použité pri vyhodnocovaní zodpovednosti štátu za konanie resp. nekonanie. Štátna politika v oblasti sexuálnych a reprodukčných práv transformuje záväzok SR v oblasti ochrany a podpory reprodukčných a sexuálnych práv do implementovateľného akčného plánu a/alebo programu. Tento indikátor je štrukturálnym indikátorom odkazujúcim na záväzok štátu implementovať svoje ľudsko-právne záväzky v oblasti sexuálnych a reprodukčných práv v kontexte práva na zdravie.
Metóda výpočtu/stanovenia hodnoty	Indikátor obsahuje dva odlišné údaje, a to časový rámec, ktorý je stanovený ako referenčné obdobie, v ktorom sa má štátna politika implementovať (napr. 2014 – 2019) a rozsah je stanovený ako % územia, na ktorom sa má štátna politika implementovať a výpočet zraniteľných skupín, na ktorých sa pri implementácii štátnej politiky kladie zvýšený dôraz.
Zdroj dát	Ministerstvo zdravotníctva SR (ďalej len „MZ SR“)
Posledná aktualizácia dát	2019
Disagregácia	N/A
Komentáre a poznámky	Tento indikátor poskytuje informácie o krokoch smerujúcich k úplnému uplatňovaniu sexuálnych a reprodukčných práv, na ktoré sa štát zaviazal ale neposkytuje informácie o skutočnej implementácii týchto krokov a ich výsledkov. Za zraniteľné skupiny v kontexte štátnej politiky pre oblasť sexuálneho a reprodukčného zdravia sa považujú deti do 15 rokov, deti od 15 do 18 rokov, dievčatá a ženy, ženy staršie ako 40 rokov, starší (nad 65 rokov veku), príslušníci rómskych komunít, príslušníci iných národnostných a etnických menšín (okrem Rómskej menšiny), cudzinci (príslušníci EÚ a tretích krajín), osoby patriace k LGBTIQ+ komunitám, ženy a dievčatá vo výkone väzby alebo trestu odňatia slobody, osoby zo sociálne vylúčeného prostredia (vrátane osôb bez domova), osoby ohrozené chudobou (vedené v Evidencii uchádzačov o zamestnanie na miestnom úrade práce, sociálnych vecí a rodiny viac ako tri mesiace), osoby so zdravotným postihnutím, osoby s chronickým a/alebo civilizačným ochorením, osoby umiestnené v zariadeniach sociálnych služieb, osoby hospitalizované v zdravotníckych zariadeniach.

PZS05 Štrukturálny indikátor	Štandardné preventívne, diagnostické a liečebné postupy v oblasti reprodukčného zdravia
Definícia	Indikátor odkazuje na štandardné preventívne, diagnostické a liečebné postupy v oblasti reprodukčného zdravia vypracované a prijaté MZ SR. Indikátor odkazuje na normál kvality a rozsahu zdravotnej starostlivosti poskytovanej v oblasti reprodukčného zdravia.

Odôvodnenie	Štandardné diagnostické a liečebné postupy stanovujú minimálne požiadavky najvyššej úrovne kvalitnej a bezpečnej zdravotnej starostlivosti a tiež jej rozsahu a obsahu. Tieto postupy môžu poskytnúť objektívne a merateľné ukazovatele pre hodnotenie kvality a bezpečnosti poskytovanej zdravotnej starostlivosti poskytovateľmi zdravotnej starostlivosti a ako pre tvorbu tomu zodpovedajúcich štátnych politík v oblasti sexuálneho a reprodukčného zdravia. Tento indikátor je štrukturálny indikátor, ktorý transponuje záväzky štátu v oblasti sexuálneho a reprodukčného zdravia do poskytovania zdravotnej starostlivosti pre jednotlivcov, vrátane zraniteľných skupín.
Metóda výpočtu/stanovenia hodnoty	Indikátor obsahuje viaceré údaje o postupoch v hlavných medicínskych odboroch gynekológia – pôrodníctvo a anesteziológia a intenzívna medicína, ako aj v podporných medicínskych odboroch.
Zdroj dát	MZ SR
Posledná aktualizácia dát	2019
Disagregácia	N/A
Komentáre a poznámky	Základné štandardné diagnostické a liečebné postupy sledované indikátorom: - starostlivosť súvisiaca s UPT, - diagnóza a počiatočná liečba mimomaternicového tehotenstva a samovoľného potratu, - pôrodná starostlivosť o ženy ktoré trpia zdravotnými komplikáciami alebo pôrodnými komplikáciami a ich deti, - pôrodná starostlivosť pri predčasnom pôrode a narodení, - pôrodná starostlivosť pre zdravé rodičky a novorodencov, - starostlivosť súvisiaca s výkonom cisárskeho rezu a po ňom, - starostlivosť súvisiaca s vyvolaním pôrodu - klinická starostlivosť a poradenstvo v oblasti prenatálneho a popôrodného duševného zdravia, - diagnostika a liečba endometriózy - diagnostika a liečba problémov s neplodnosťou - služby plánovaného rodičovstva a dlhodobá zvratnej antikoncepcie

PZS06 Štrukturálny indikátor	Platnosť a dostatočný rozsah národnej politiky pre oblasť detského zdravia a výživy
Definícia	Indikátor odkazuje na deň prijatia a implementačné obdobie štátnej politiky pre oblasť detského zdravia a výživy, vrátane jej územného a populačného rozsahu. Indikátor taktiež zachytáva mieru implementácie štátnej politiky vo vzťahu k zraniteľným skupinám.
Odôvodnenie	Štátna politika pre oblasť detského zdravia a výživy je nástroj, ktorý vyjadruje ciele, stratégiu a konkrétne opatrenia štátu v tejto oblasti. Takáto politika môže tiež poskytovať merateľné ukazovatele a normály, ktoré môžu byť použité pri vyhodnocovaní zodpovednosti štátu za konanie resp. nekonanie. Štátna politika v oblasti detského zdravia a výživy transformuje záväzkov SR v oblasti ochrany

	a podpory práv detí na zdravie do implementovateľného akčného plánu a/alebo programu. Tento indikátor je štrukturálnym indikátorom odkazujúcim na záväzok štátu implementovať svoje ľudsko-právne záväzky v oblasti práva na zdravie v kontexte práv dieťaťa.
Metóda výpočtu/stanovenia hodnoty	Indikátor obsahuje dva odlišné údaje, a to časový rámec, ktorý je stanovený ako referenčné obdobie, v ktorom sa má štátna politika implementovať (napr. 2014 – 2019) a rozsah je stanovený ako % územia, na ktorom sa má štátna politika implementovať a výpočet zraniteľných skupín, na ktorých sa pri implementácii štátnej politiky kladie zvýšený dôraz.
Zdroj dát	MZ SR Úrad verejného zdravotníctva SR
Posledná aktualizácia dát	2019
Disagregácia	N/A
Komentáre a poznámky	Indikátor poskytuje informácie o krokoch smerujúcich k úplnému uplatňovaniu práv dieťaťa v kontexte práva na zdravie, na ktoré sa štát zaviazal ale neposkytuje informácie o skutočnej implementácii týchto krokov a ich výsledkov. Za zraniteľné skupiny v kontexte štátnej politiky pre oblasť detského zdravia a výživy sa považujú najmä novorodenci, dojčatá do 1 roku veku, deti od 1 do 14 roku veku, dorast do 18 rokov veku, dievčatá, príslušníci rómskych komunít, príslušníci iných národnostných a etnických menšín (okrem Rómskej menšiny), cudzinci (príslušníci EÚ a tretích krajín), osoby patriace k LGBTIQ+ komunitám, deti a dorast v reedukačných centrách, osoby zo sociálne vylúčeného prostredia (vrátane detí a dorastu bez domova), osoby ohrozené chudobou (vedené v Evidencii uchádzačov o zamestnanie na miestnom úrade práce, sociálnych vecí a rodiny viac ako tri mesiace), osoby so zdravotným postihnutím, osoby s chronickým a/alebo civilizačným ochorením, osoby umiestnené v zariadeniach sociálnych služieb, osoby hospitalizované v zdravotníckych zariadeniach. Opatrenia pre oblasť detského zdravia a výživy sú obsiahnuté vo viacerých štátnych politikách, a to: - Národný akčný plán v prevencii obezity na roky 2015 – 2025 - Národný akčný plán pre podporu pohybovej aktivity na roky 2017 – 2020.

PZS07 Štrukturálny indikátor	Platnosť a dostatočný rozsah národnej politiky pre oblasť fyzického a mentálneho zdravia
Definícia	Indikátor odkazuje na deň prijatia a implementačné obdobie štátnej politiky pre oblasť fyzického a mentálneho zdravia populácie, vrátane jej územného a populačného rozsahu. Indikátor taktiež

	zachytáva mieru implementácie štátnej politiky vo vzťahu k zraniteľným skupinám.
Odôvodnenie	Štátna politika pre oblasť fyzického a mentálneho zdravia je nástroj, ktorý vyjadruje ciele, stratégiu a konkrétne opatrenia štátu v tejto oblasti. Takáto politika môže tiež poskytovať merateľné ukazovatele a normály, ktoré môžu byť použité pri vyhodnocovaní zodpovednosti štátu za konanie resp. nekonanie. Štátna politika v oblasti fyzického a mentálneho zdravia transformuje záväzok SR v oblasti ochrany a podpory práv jednotlivcov do implementovateľného akčného plánu a/alebo programu. Tento indikátor je štrukturálnym indikátorom odkazujúcim na záväzok štátu implementovať svoje ľudsko-právne záväzky v oblasti práva na zdravie v kontexte fyzického a mentálneho zdravia.
Metóda výpočtu/stanovenia hodnoty	Indikátor obsahuje dva odlišné údaje, a to časový rámec, ktorý je stanovený ako referenčné obdobie, v ktorom sa má štátna politika implementovať (napr. 2014 – 2019) a rozsah je stanovený ako % územia, na ktorom sa má štátna politika implementovať a výpočet zraniteľných skupín, na ktorých sa pri implementácii štátnej politiky kladie zvýšený dôraz.
Zdroj dát	MZ SR, Úrad verejného zdravotníctva SR
Posledná aktualizácia dát	2019
Disagregácia	N/A
Komentáre a poznámky	Indikátor poskytuje informácie o krokoch smerujúcich k úplnému uplatňovaniu práva na zdravie v kontexte fyzického a mentálneho zdravia, na ktoré sa štát zaviazal ale neposkytuje informácie o skutočnej implementácii týchto krokov a ich výsledkov. Za zraniteľné skupiny v kontexte štátnej politiky pre oblasť fyzického a mentálneho zdravia sa považujú najmä deti a dorast do 18 rokov, dievčatá a ženy, starší (nad 65 rokov veku), obeť trestných činov, príslušníci rómskych komunít, príslušníci iných národnostných a etnických menšín (okrem Rómskej menšiny), cudzinci (príslušníci EÚ a tretích krajín), osoby patriace k LGBTIQ+ komunitám, osoby vo výkone väzby alebo trestu odňatia slobody, osoby zo sociálne vylúčeného prostredia (vrátane osôb bez domova), osoby ohrozené chudobou (vedené v Evidencii uchádzačov o zamestnanie na miestnom úrade práce, sociálnych vecí a rodiny viac ako tri mesiace), osoby so zdravotným postihnutím, osoby s chronickým a/alebo civilizačným ochorením, osoby umiestnené v zariadeniach sociálnych služieb, osoby hospitalizované v zdravotníckych zariadeniach, jednotlivci závislí na škodlivých látkach (napr. alkohol, tabak, drogy). Opatrenia pre oblasť fyzického a mentálneho zdravia sú obsiahnuté vo viacerých štátnych politikách, a to: - Strategický rámec pre starostlivosti o zdravie pre roky 2014 – 2030 - Národný program duševného zdravia - Národný akčný plán v prevencii obezity na roky 2015 – 2025,

- Národný akčný plán pre problémy z alkoholom v SR,
- Akčný plán realizácie národnej protidrogovej stratégie SR na obdobie rokov 2017 – 2020
- Národný akčný plán na podporu pohybovej aktivity na roky 2017 – 2030.

PZS08 Štrukturálny indikátor	Platnosť a dostatočný rozsah národnej politiky pre osoby so zdravotným postihnutím
Definícia	Indikátor odkazuje na deň prijatia a implementačné obdobie štátnej politiky pre oblasť práva na zdravie osôb so zdravotným postihnutím, vrátane jej územného a populačného rozsahu. Indikátor taktiež zachytáva mieru implementácie štátnej politiky vo vzťahu k zraniteľným skupinám.
Odôvodnenie	Štátna politika pre oblasť práv osôb so zdravotným postihnutím je nástroj, ktorý vyjadruje ciele, stratégiu a konkrétne opatrenia štátu v tejto oblasti. Takáto politika môže tiež poskytovať merateľné ukazovatele a normály, ktoré môžu byť použité pri vyhodnocovaní zodpovednosti štátu za konanie resp. nekonanie. Štátna politika v oblasti práv osôb so zdravotným postihnutím transformuje záväzok SR v oblasti ochrany a podpory práv osôb so zdravotným postihnutím do implementovateľného akčného plánu a/alebo programu. Tento indikátor je štrukturálnym indikátorom odkazujúcim na záväzok štátu implementovať svoje ľudsko-právne záväzky v oblasti práv osôb so zdravotným postihnutím v kontexte práva na zdravie.
Metóda výpočtu/stanovenia hodnoty	Indikátor obsahuje dva odlišné údaje, a to časový rámec, ktorý je stanovený ako referenčné obdobie, v ktorom sa má štátna politika implementovať (napr. 2014 – 2019) a rozsah je stanovený ako % územia, na ktorom sa má štátna politika implementovať a výpočet zraniteľných skupín, na ktorých sa pri implementácii štátnej politiky kladie zvýšený dôraz.
Zdroj dát	MPSVaR SR
Posledná aktualizácia dát	2019
Disagregácia	N/A
Komentáre a poznámky	Indikátor poskytuje informácie o krokoch smerujúcich k úplnému uplatňovaniu práv osôb so zdravotným postihnutím v kontexte práva na zdravie, na ktoré sa štát zaviazal ale neposkytuje informácie o skutočnej implementácii týchto krokov a ich výsledkov. Za zraniteľné skupiny v kontexte štátnej politiky pre oblasť práv osôb so zdravotným postihnutím sa považujú najmä deti a dorast do 18 rokov, dievčatá a ženy, starší (nad 65 rokov veku), príslušníci rómskych komunít, príslušníci iných národnostných a etnických menšín (okrem Rómskej menšiny), cudzinci (príslušníci EÚ a tretích krajín), osoby patriace k LGBTIQ+ komunitám, osoby vo výkone väzby alebo trestu odňatia slobody, osoby zo sociálne vylúčeného prostredia (vrátane osôb bez domova), osoby ohrozené chudobou

	(vedené v Evidencii uchádzačov o zamestnanie na miestnom úrade práce, sociálnych vecí a rodiny viac ako tri mesiace), osoby so zdravotným postihnutím, osoby s chronickým a/alebo civilizačným ochorením, osoby umiestnené v zariadeniach sociálnych služieb, osoby hospitalizované v zdravotníckych zariadeniach, osoby so zmyslovým postihnutím, osoby so stredným a ťažkým mentálnym postihnutím.
--	--

PZS09	Platnosť a dostatočný rozsah národnej politiky pre
Štrukturálny	oblasť liekov a liečiv, vrátane základných liekov
indikátor	a generických náhrad
Definícia	Indikátor odkazuje na deň prijatia a implementačné obdobie štátnej politiky pre oblasť liekov, vrátane jej územného a populačného rozsahu. Indikátor taktiež zachytáva mieru implementácie štátnej politiky vo vzťahu k zraniteľným skupinám.
Odôvodnenie	Štátna politika pre oblasť liekov, základných liekov a generických liekov je nástroj, ktorý vyjadruje ciele, stratégiu a konkrétne opatrenia štátu v tejto oblasti. Takáto politika môže tiež poskytovať merateľné ukazovatele a normály, ktoré môžu byť použité pri vyhodnocovaní zodpovednosti štátu za konanie resp. nekonanie. Štátna politika v oblasti liekov transformuje záväzok SR v oblasti ochrany a podpory prístupu k liekom a zdravotníckym pomôckam do implementovateľného akčného plánu a/alebo programu. Tento indikátor je štrukturálnym indikátorom odkazujúcim na záväzok štátu implementovať svoje ľudsko-právne záväzky v oblasti prístupu k tovarom a službám v oblasti poskytovania zdravotnej starostlivosti v kontexte práva na zdravie.
Metóda výpočtu/stanovenia hodnoty	Indikátor obsahuje dva odlišné údaje, a to časový rámec, ktorý je stanovený ako referenčné obdobie, v ktorom sa má štátna politika implementovať (napr. 2014 – 2019) a rozsah je stanovený ako % územia, na ktorom sa má štátna politika implementovať a výpočet zraniteľných skupín, na ktorých sa pri implementácii štátnej politiky kladie zvýšený dôraz.
Zdroj dát	MZ SR
Posledná aktualizácia dát	2019
Disagregácia	N/A
Komentáre a poznámky	Indikátor poskytuje informácie o krokoch smerujúcich k úplnému uplatňovaniu prístupu k liekom a zdravotníckym pomôckam v kontexte práva na zdravie, na ktoré sa štát zaviazal ale neposkytuje informácie o skutočnej implementácii týchto krokov a ich výsledkov. Za zraniteľné skupiny v kontexte štátnej politiky pre oblasť liekov považujeme najmä deti a dorast do 18 rokov, dievčatá a ženy, starší (nad 65 rokov veku), príslušníci rómskych komunít, príslušníci iných národnostných a etnických menšín (okrem Rómskej menšiny), cudzinci (príslušníci EÚ a tretích krajín), osoby patriace k LGBTIQ+ komunitám, osoby vo výkone väzby alebo trestu odňatia slobody, osoby zo sociálne vylúčeného prostredia (vrátane osôb bez domova),

	osoby ohrozené chudobou (vedené v Evidencii uchádzačov o zamestnanie na miestnom úrade, práce, sociálnych vecí a rodiny viac ako tri mesiace), osoby so zdravotným postihnutím, osoby s chronickým a/alebo civilizačným ochorením, osoby so zriedkavým ochorením, osoby umiestnené v zariadeniach sociálnych služieb, osoby hospitalizované v zdravotníckych zariadeniach
--	---

PZP01	Podiel posudzovaných a sankcionovaných prípadov nesprávne poskytnutej zdravotnej starostlivosti, ktoré boli šetrené príslušným dozorným orgánom.
Procesný indikátor	
Definícia	Indikátor odkazuje na podiel prípadov, v ktorých Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou vykonal dohľad (na diaľku a/alebo na mieste) a prípadov, v ktorých vydal sankciu za nesprávne poskytnutú zdravotnú starostlivosť v sledovanom období.
Odôvodnenie	Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou je nezávislým dozorným a regulačným orgánom zriadeným zákonom, ktorému bol v oblasti verejnej správy zverený výkon dohľadu nad poskytovaním zdravotnej a ošetrovateľskej starostlivosti a verejným zdravotným poistením. Štát je povinný zabezpečiť jednotlivcom možnosť uplatňovať svoje nároky súvisiace priamo alebo nepriamo s uplatňovaním práva na zdravie. Indikátor zachytáva rozsah úsilia štátu zabezpečiť uplatňovanie práva na zdravie, v kontexte prístupu k efektívnej a účinnej náhrade pri porušení tohto práva.
Metóda výpočtu/stanovenia hodnoty	Indikátor obsahuje údaj, ktorý je stanovený ako % prípadov, v ktorých uložil Úrad pre dohľad na zdravotnou starostlivosťou sankciu k celkovému počtu prípadov, v ktorých vykonal Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou dohľad v príslušnom období. Normál pre tento indikátor nie je stanovený (N/A). Určenie normálu pre tento indikátor nie je možné nakoľko hodnota 0% by nemusela reflektovať úplne správne poskytovanie zdravotnej starostlivosti, ale mohla by reflektovať aj neznalosť obyvateľov ako aj nedôveru v systém výkonu dozoru nad zdravotnou starostlivosťou t. j. jednotlivci sa rozhodnú sťažnosť na Úrad pre dohľad na zdravotnou starostlivosťou nepodať.
Zdroj dát	Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou
Posledná aktualizácia dát	2018
Disagregácia	N/A
Komentáre a poznámky	Za prípady, ktoré riešil v príslušnom období Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou sa považujú tie prípady, v ktorých úrad vykonal dohľad na mieste a/alebo na diaľku. Za sankciu uloženú Úradom pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou sa považujú finančné sankcie bez ohľadu na ich výšku alebo subjekt, ktorému mu boli Úradom pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou priamo uložené.

PZP02 Procesný indikátor	Verejné finančné prostriedky vynaložené na rozvoj zdravotníctva ako podiel HDP, alebo národného rozpočtu
Definícia	Indikátor odkazuje na podiel verejných výdavkov zo ŠR SR vynaložených na oblasť zdravotníctva vo vzťahu k hrubému domácomu produktu za príslušné obdobie.
Odôvodnenie	Verejné výdavky na zdravotníctvo by mali zodpovedať bohatstvu a štádiu rozvoja krajiny. Zvyšujúcim sa hrubým domácim produktom sa zvyšujú príjmy štátu, ktoré je možno alokovať na zlepšenie uplatňovania ľudských práv, vrátane práva na zdravie. Povinnosť štátov zvyšovať verejné výdavky na zdravotníctvo s rastúcim hrubým domácim produktom je daná nie len povinnosťou štátu okamžite prijímať opatrenia na zabezpečenie uplatniteľnosti niektorých práv ale aj povinnosťou štátu progresívnu realizáciu ľudských práv, vrátane práva na zdravie.
Metóda výpočtu/stanovenia hodnoty	Indikátor obsahuje údaj, ktorí je stanovený ako % výdavkov na zdravotníctvo k celkovému hrubému domácomu produktu SR za príslušné obdobie. Normál pre tento indikátor je stanovený ako priemerné výdavky členských štátov OECD na zdravotníctvo vo vzťahu k ich hrubému domácomu produktu za príslušné obdobie v %.
Zdroj dát	Zdravotnícka štatistika OECD (https://stats.oecd.org/)
Posledná aktualizácia dát	2018
Disagregácia	N/A
Komentáre a poznámky	Údaje o podiele verejných výdavkoch na zdravotníctvo vo vzťahu k hrubému domácomu produktu pochádzajú zo štatistík Organizácie pre hospodársku spoluprácu a rozvoj, ktorá využíva metodiku SHA (<i>System of Health Accounts</i>).

PZP03 Procesný indikátor	Počet odporúčaní zmluvných výborov OSN v oblasti práva na zdravie
Definícia	Indikátor vyjadruje počet odporúčaní zmluvných výborov OSN v oblasti práva na zdravie adresovaných SR v rámci posledného ukončeného reportovaného cyklu.
Odôvodnenie	SR ako zmluvná strana základných ľudskoprávných dohôd je povinná predkladať pravidelne správy o stave implementácie záväzkov, ktoré jej z týchto dohôd vyplývajú. Tieto správy sú vo svetle ďalších informácií od kľúčových aktérov v oblasti ochrany a podpory ľudských práv (nezávislé inštitúcie ochrany ľudských práv, mimovládne organizácie a iné) na národnej úrovni prejednávané príslušnými zmluvnými výbormi OSN. Výsledkom tohto procesu sú záverečné odporúčania príslušného zmluvného výboru OSN, ktoré napomáhajú z lepšiemu a zefektívneniu implementácie predmetného dohovoru na národnej úrovni. Cieľom monitorovania je tohto indikátoru je sledovanie napredovania štátu

	v snahe zabezpečiť úplnú realizáciu práva na zdravie v zmysle medzinárodných ľudskoprávných štandardov na národnej úrovni.
Metóda výpočtu/stanovenia hodnoty	Indikátor obsahuje údaj o počte všetkých odporúčaní, ktoré SR dostala od zmluvných výborov OSN v posledných ukončených reportovaných cykloch, a ktoré boli v systéme <i>Universal Human Rights Index</i> kategorizované ako relevantné pre právo na zdravie. Normál pre tento indikátor je stanovený nula (0) odporúčaní. Určenie normálu vychádza z predpokladu, že vyhodnotením implementácie medzinárodných ľudskoprávných štandardov SR zo strany zmluvných výborov OSN ako úplné, t.j. jednotlivci môžu plne uplatňujú právo na zdravie, možno považovať tento proces za dokončený.
Zdroj dát	Universal Human Rights Index
Posledná aktualizácia dát	2019
Disagregácia	N/A
Komentáre a poznámky	Pri vyhodnocovaní indikátoru sa prihliada na odporúčania od nasledujúcich zmluvných výborov OSN: Výbor OSN pre elimináciu rasizmu, Výbor OSN pre hospodárske, sociálne a kultúrne práva, Výbor OSN pre elimináciu diskriminácie žien, Výbor OSN proti mučeniu, Výbor OSN pre práva detí, Výbor OSN pre práva osôb so zdravotným postihnutím. Za odporúčanie relevantné pre právo na zdravie sa považuje také odporúčanie príslušného zmluvného výboru, ktoré je takto indexované v systéme <i>Universal Human Rights Index</i> .

PZP04 Procesný indikátor	Podiel umelých prerušení tehotenstva vo vzťahu k živonarodeným deťom.
Definícia	Indikátor odkazuje na počet UPT na 1000 živonarodených detí v príslušnom sledovanom období.
Odôvodnenie	Miera umelej potratovosti odzrkadľuje účinnosť opatrení, ktoré štát prijíma a implementuje v oblasti plánovaného rodičovstva. Sledovaním počtu UPT vo vzťahu k živonarodeným deťom môžeme získať dáta postoj spoločnosti, najmä žien a dievčat k materstvu a rodičovstvu, a na základe tohto ukazovateľa, je možné prijímať nie len opatrenia v oblasti služieb plánovaného rodičovstva a antikoncepcie, ale aj v oblasti podpory materstva a rodičovstva, napr. opatrenia na vytváranie podmienok na založenie rodiny bez negatívnych dopadov na ekonomický alebo spoločenský status žena a/alebo dieťaťa.
Metóda výpočtu/stanovenia hodnoty	Indikátor obsahuje údaj, ktorý je stanovený ako počet UPT na 1000 živonarodených detí za príslušné sledované obdobie.

	Normál tohto indikátora je stanovený ako pokles počtu UPT na 1000 živonarodených detí v SR medzi príslušným sledovaným obdobím a predchádzajúcim obdobím o 2% (so zaokrúhlením nadol).
Zdroj dát	Národné centrum zdravotníckych informácií
Posledná aktualizácia dát	2018
Disagregácia	N/A
Komentáre a poznámky	Za UPT považujeme všetky UPT, t. j. na žiadosť ženy do 12 týždňov tehotenstva v zmysle ust. § 4 Zákona č. 73/1986 Zb. o umelom prerušení tehotenstva, v znení neskorších predpisov a zo zdravotných dôvodov v zmysle ust. 5 Zákona č. 73/1986 Zb. o umelom prerušení tehotenstva, v znení neskorších predpisov. Pôrodom živého dieťaťa sa rozumie jeho narodenie s jedným zo znakov života, ktorými sú dýchanie alebo akcia srdca, pulzácia pupočníka alebo aktívny pohyb svalstva, aj keď nebol prerušený pupočník alebo nebola porodená placenta. Ak dieťa s pôrodnou hmotnosťou do 500 g prežije 24 hod., pokladá sa za živonarodené. Tento indikátor prispieva k vyhodnocovaniu miery umelej potratovosti v SR, Indikátor nezohľadňuje mieru potratovej turistiky, t. j. cestovanie za výkonom UPT mimo územia SR a počet živonarodených detí s trvalým alebo prechodným pobytom v SR, ktoré sa narodili v zahraničí.

PZP05 Procesný indikátor	Podiel zdravotníckych zariadení vykonávajúcich umelé prerušenie tehotenstva
Definícia	Indikátor odkazuje na podiel zdravotníckych zariadení vykonávajúcich UPT na celkovom počte zdravotníckych zariadení prevádzkovaných v SR.
Odôvodnenie	V zmysle medzinárodných ľudskoprávných záväzkov nie je SR povinná legalizovať UPT. Ak však legislatíva umožňuje ženám podstúpiť tento zákrok, štát je povinný zabezpečiť čo najširší prístup žien k bezpečnému UPT. Na základe tohto indikátora možno vyhodnotiť do akej miery majú ženy prístup k bezpečnému UPT, najmä z hľadiska geografickej prístupnosti.
Metóda výpočtu/stanovenia hodnoty	Indikátor obsahuje údaj, ktorý je stanovený ako % zdravotníckych zariadení, v ktorých sa vykonáva UPT na celkovom počte zdravotníckych zariadení prevádzkovaných v SR. Normál tohto indikátoru je 100% zdravotníckych zariadení, ktoré prevádzkujú postelové oddelenie alebo útvar jednotlivej zdravotnej starostlivosti v odbore gynekológia a pôrodníctvo.
Zdroj dát	Národné centrum zdravotníckych informácií
Posledná aktualizácia dát	2018
Disagregácia	N/A

Komentáre a poznámky	Indikátor obsahuje údaj o zdravotníckych zariadeniach, ktoré sú oprávnené na vykonanie UPT a nezohľadňuje tie zdravotnícke zariadenia, ktoré nevykonávajú UPT z dôvodu výhrady vo svedomí zdravotníckeho personálu a/alebo z dôvodu pracovnej preťažnosti príslušného oddelenia. Za zdravotnícke zariadenie, v ktorom je možné vykonať bezpečné UPT považujeme také zdravotnícke zariadenie, ktoré prevádzkuje posteľové oddelenie alebo útvar jednotňovej zdravotnej starostlivosti s odborným zameraním gynekológia a pôrodnictvo, t. j. zdravotnícke zariadenia, ktoré majú povinnosť nahlasovať vykonanie UPT resp. ošetrovania po samovoľnom potrate príslušným orgánom.
-----------------------------	---

PZP06 Procesný indikátor	Podiel žien užívajúcich antikoncepciu na 1000 žien v reprodukčnom veku
Definícia	Indikátor odkazuje na podiel žien, ktoré užívajú antikoncepciu na 1000 žien v reprodukčnom veku v príslušnom sledovanom období.
Odôvodnenie	Štát je povinný pri vytváraní podmienok na úplné uplatňovanie sexuálnych a reprodukčných práv prijímať také opatrenia, ktoré zabezpečujú jednotlivcom prístup k službám plánovaného rodičovstva. Sledovaním tohto indikátoru môžeme hodnotiť prevalenciu používania moderných foriem antikoncepcie v štáte, ako aj pozorovať na jednej strane efektivitu a účinnosť opatrení prijatých a implementovaných štátom, a na druhej strane vplyv iných negatívnych dopadov na užívanie antikoncepcie (napr. anti-kampane, stigmatizácia, kultúrna a náboženská opozícia a pod).
Metóda výpočtu/stanovenia hodnôt	Indikátor obsahuje údaj, ktorý je vyjadrený ako: $\frac{\# \text{ žien v reprodukčnom veku užívajúce antikoncepciu}}{\# \text{ žien v reprodukčnom veku}} \cdot 1000$ Normál tohto indikátoru je určený ako 65 % všetkých žien registrovaných v ambulanciách v odbore gynekológia a pôrodnictvo, pediatrická gynekológia, onkológia v gynekológii, gynekologická urológia, materno-fetálna medicína a gynekologická sexuológia, ktoré vykázali činnosť.
Zdroj dát	Národné centrum zdravotníckych informácií
Posledná aktualizácia dát	2018
Disagregácia	N/A
Komentáre a poznámky	Za ženu v reprodukčnom veku považujeme ženu staršiu ako 15 rokov veku a mladšiu ako 49 rokov veku, ktorá je registrovaná v ambulancií v odbore gynekológia a pôrodnictvo, pediatrická gynekológia, onkológia v gynekológii, gynekologická urológia, materno-fetálna medicína a gynekologická sexuológia, ktorá vykázali činnosť v príslušnom sledovanom období. Za ženu v reprodukčnom veku užívajúcu antikoncepciu považujeme ženu, ktorá užíva hormonálnu antikoncepciu, vnútromaternicové

teliesko a inú antikoncepciu (napr. okluzívny pesar, pošvová diafragma, spermicídne vaginálne krémy a pod.).

Indikátor neobsahuje údaj o dôvodoch poklesu alebo nárastu užívania antikoncepcie, a preto je ho potrebné vykladať aj v kontexte ďalších indikátorov, napr. PZP04 a iné.

PZP07 Procesný indikátor	Podiel detí, ktoré sú vzdelávané v oblasti zdravia a výživy
Definícia	Indikátor odkazuje na podiel detí, ktoré absolvovali intervenčné a zdravotno-výchovné aktivity organizované Úradom verejného zdravotníctva SR pre oblasť zdravia a výživy v príslušnom sledovanom období.
Odôvodnenie	Právo na zdravie v kontexte práv detí zahŕňa aj prístup dieťaťa k informáciám a vzdelávanie v oblasti zdravia, vrátane výživy. Vďaka prístupu dieťaťa k informáciám v tejto oblasti je dieťa schopné robiť informované rozhodnutie o svojom zdraví, a tak predchádzať niektorým vážnym civilizačným ochoreniam, ako je napr. nadváha a obezita, cukrovka alebo kardiovaskulárne ochorenia. Vzdelávaním a sprístupnením informácií o rizikovom správaní, ako je napr. fajčenie, konzumácia alkoholu a užívanie drog možno aktívne predchádzať resp. znižovať počet predvídateľných úmrtí.
Metóda výpočtu/stanovenia hodnoty	Indikátor obsahuje údaj, ktorý je vyjadrený: $\# \text{ poslúcháčov (deti a mládež), ktorí absolvovali intervenčné a zdravotno-výchovné aktivity} / [(\# \text{ žiakov základných škôl} + \# \text{ žiakov stredných odborných škôl} + \# \text{ žiakov gymnázií}) / 100]$ Normál tohto indikátoru je stanovený ako 100% žiakov prihlásených na školu v systéme základných a stredných škôl v SR v príslušnom sledovanom období.
Zdroj dát	Úrad verejného zdravotníctva SR CVTI SR
Posledná aktualizácia dát	2018
Disagregácia	N/A
Komentáre a poznámky	Za intervenčné a zdravotno-výchovné aktivity Úradu verejného zdravotníctva SR považujeme aktivity s názvom: - Zvýšenie pohybovej aktivity - Ozdravenie výživy a zlepšenie pitného režimu - Prevencia sociálno-patologických javov (fajčenie, alkohol, látkové a nelátkové závislosti) - Podpora zdravia obyvateľov rómskych osád - Zdravé starnutie - Duševné zdravie - Prevencia úrazov a prvá pomoc - Prevencia sexuálne prenosných chorôb - Stomatohygiena

- Prevencia civilizačných ochorení (kardiovaskulárne ochorenia, cukrovka, osteoporóza, onkologické ochorenia, alergie)
- iné témy (napr. chrípka)

Za žiakov základných a stredných škôl sú považovaní všetci žiaci, ktorí boli v príslušnom sledovanom období prihlásení na základnú školu alebo strednú školu (gymnázium, stredné odborné školy, konzervatóriá), t.j. aj žiaci, ktorí vykonávajú povinnú školskú dochádzku v zahraničí alebo externou formou bez ohľadu na vek.

Indikátor odkazuje na podiel detí, ktoré sú vzdelávané v oblasti zdravia a výživy a je určený ako podiel na celkovom počte žiakov a študentov v systéme základných a stredných škôl v SR, t. j. neprihliada na skutočnosť, že stredné školy navštevujú aj študenti starší ako 18 rokov, ktorých nemožno považovať za deti.

Zároveň sa prihliada na celkový počet žiakov a študentov na všetkých školách, ktoré sú súčasťou systému základných a stredných škôl v SR bez ohľadu na zriaďovateľa školy (t.j. štátne, súkromné a cirkevné školy).

V SR nie je ustálená definícia dieťaťa. Na účely tohto indikátoru je za dieťa považovaná osoba do veku 18 rokov + 364 dní.

PZP08 Procesný indikátor

Podiel detí, ktoré sú súčasťou programu pravidelných lekárskych prehliadok v príslušnom období

Definícia

Indikátor odkazuje na podiel detí, ktoré absolvovali preventívnu lekársku prehliadku na celkovom počte detí evidovaných v ambulanciách s odborným zameraním všeobecná starostlivosť o deti a dorast a pediatria v príslušnom sledovanom období.

Odôvodnenie

Právo na zdravie v kontexte práv dieťaťa zahŕňa aj preventívnu zdravotnú starostlivosť. Preventívna starostlivosť o zdravie je základným nástrojom na znižovanie počtu odvrátiteľných úmrtí a zároveň zlepšuje celkovú kvalitu života ako aj jeho dĺžku. Vďaka prístupu k preventívnej zdravotnej starostlivosti, jednotlivci predchádza endemickým a/alebo iným ochoreniam, t. j. netrpí symptómami a/alebo bolesťou, a teda môže plne uplatňovať svoje ďalšie základné práva a slobody, napr. chodiť do práce, navštevovať školu, venovať sa rodine a pod.

Prostredníctvom tohto indikátoru je taktiež možné sledovať podiel detí, ktoré sú ohrozené ochoreniami, na ktoré sa prevencia ochorení v SR zameriava, ako aj účinnosť opatrení, ktoré štát prijíma na naplnenie normálu tohto indikátoru. Zároveň je na tento indikátor potrebné prihliadať aj v kontexte celkových výdavkov na liečbu a lieky ochorení, na ktoré je prevencia zameraná. Zvyšovaním počtu detí, ktoré sa zúčastňujú preventívnych lekárskych prehliadok dochádza k znižovaniu vyššie uvedených výdavkov.

Metóda výpočtu/stanovenia hodnôt	Indikátor obsahuje údaj, ktorý je vyjadrený: $\# \text{ detí, ktoré absolvovali preventívnu prehliadku } / (\# \text{ detí vedených v ambulanciách s odborným zameraním všeobecná starostlivosť o deti a dorast a pediatriu } / 100)$ Normál tohto indikátoru je určený ako 100% všetkých detí vedených v ambulanciách s odborným zameraním na všeobecnú starostlivosť o deti a dorast a pediatriu.
Zdroj dát	Národné centrum zdravotníckych informácií
Posledná aktualizácia dát	2018
Disagregácia	N/A
Komentáre a poznámky	Preventívna prehliadka je zdravotná prehliadka osoby s náplňou preventívneho vyšetrenia. Periodicita a rozsah plne uhrádzaných preventívnych prehliadok z verejného zdravotného poistenia je stanovený zákonom č. 577/2004 Z. z. o rozsahu zdravotnej starostlivosti uhrádzanej na základe verejného zdravotného poistenia a o úhradách za služby súvisiace s poskytovaním zdravotnej starostlivosti v znení neskorších predpisov. V SR nie je ustálená definícia dieťaťa. Na účely tohto indikátoru je za dieťa považovaná osoba do veku 18 rokov + 364 dní a za dorast, osoba vo veku od 19 rokov do 28 rokov + 364 dní.

PZP09 Procesný indikátor	Podiel detí zaočkovaných proti predchádzateľným ochoreniam (napr. osýpky)
Definícia	Indikátor odkazuje na podiel detí, ktoré boli zaočkované proti predchádzateľným ochoreniam podľa očkovacieho kalendára vo vzťahu k všetkým deťom v populácii.
Odôvodnenie	Imunizácia je jeden z nástrojov prevencie, kontroly a liečby ochorení, ktorý je dôležitý na znižovanie predchádzateľných úmrtí v populácii ako aj na zachovanie resp. zvyšovanie kvality verejného zdravia v SR. Na základe tohto indikátoru sledujeme nie len podiel imunizovaných detí, ale aj efektívnosť, účelnosť a adresnosť opatrení prijatých a implementovaných štátom, ktoré sa zameriavajú na osvetu a minimalizáciu negatívnych dopadov dezinformácií v oblasti uplatňovania práva na zdravie, ktoré môžu viesť k trvalo zníženej zaočkovanosti populácie, a teda k šíreniu predchádzateľných ochorení.
Metóda výpočtu/stanovenia hodnôt	Indikátor obsahuje údaj, ktorý je priemernou hodnotou zaočkovanosti v SR vo vzťahu k prvej dávke základného očkovania proti osýpkam, príušnici a ružienke zaznamenaný pre príslušný ročník narodenia.

	Normál tohto indikátoru je určený ako 100% zaočkovanosti v SR vo vzťahu k prvej dávke základného očkovania proti osýpkam, príušnici a ružienke.
Zdroj dát	Úrad verejného zdravotníctva SR
Posledná aktualizácia dát	2018
Disagregácia	N/A
Komentáre a poznámky	Očkovací kalendár je kalendár povinných očkovaní s určením veku dieťaťa, v ktorom má byť očkované v súlade s § 5 zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a v súlade s vyhláškou MZ SR č. 585/2008 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prevencii a kontrole prenosných ochorení v znení neskorších predpisov. Príslušný ročník narodenia, je rok v ktorom sa narodili, deti ktoré sú povinne očkované v príslušnom sledovanom období, t. j. očkovanie proti osýpkam, príušnici a ružienke je povinné pre deti vo veku 15 až 18 mesiacov (1. dávka), teda v sledovanom období - rok 2018 je príslušný ročník narodenia 2017. Indikátor sleduje zaočkovanosť proti príslušným ochoreniam pri prvej dávke a pracuje s premisou, že rodičia a zákonní zástupcovia detí, ktorí sa rozhodnú svoje dieťa dať zaočkovať vakcínou proti osýpkam, príušnici a ružienke budú v procese očkovania pokračovať aj ďalšími dávkami. Indikátor, teda neprihliada na tých rodičov a zákonných zástupcov, ktorí sa v čase od prvej očkovacej dávky po nasledujúcu očkovaciu dávku dieťa nezaočkujú, a to napr. z dôvodu straty zdravotnej disciplíny alebo zmeny názoru na vhodnosť očkovania ako opatrenia prevencie proti príslušným ochoreniam.

PZP11 Procesný indikátor

Podiel populácie, ktorá prijíma preventívne opatrenia proti ochoreniam

Definícia	Indikátor vyjadruje podiel populácie vo veku 19 rokov a viac, ktorá sa zúčastnila preventívnej zdravotnej prehliadky v zákonom určenom časovom intervale vo vzťahu k celkovej populácii vo veku 19 a viac rokov.
Odôvodnenie	Právo na zdravie zahŕňa aj preventívnu zdravotnú starostlivosť. Preventívna starostlivosť o zdravie je základným nástrojom na znižovanie počtu odvrátiteľných úmrtí a zároveň zlepšuje celkovú kvalitu života ako aj jeho dĺžku. Vďaka prístupu k preventívnej zdravotnej starostlivosti, jednotliviec predchádza endemickým a/alebo iným ochoreniam, t.j. netrpí symptómami a/alebo bolesťou, a teda môže plne uplatňovať svoje ďalšie základné práva a slobody, napr. chodiť do práce, navštevovať školu, venovať sa rodine a pod. Prostredníctvom tohto indikátoru je taktiež možné sledovať podiel jednotlivcov, ktorí sú ohrození ochoreniami, na ktoré sa prevencia

	ochorení v SR zameriava ako aj účinnosť opatrení, ktoré štát prijíma na naplnenie normálu tohto indikátoru. Zároveň je na tento indikátor potrebné prihliadať aj v kontexte celkových výdavkov na lieky a liečbu ochorení, na ktoré je prevencia zameraná. Zvyšovaním počtu jednotlivcov, ktorí sa zúčastňujú preventívnych lekárskech prehliadok dochádza k znižovaniu vyššie uvedených výdavkov.
Metóda výpočtu/stanovenia hodnoty	Tento indikátor vyjadruje údaj, ktorý je vyjadrený v % ako: # preventívnych prehliadok osôb starších ako 19 rokov/ (# osôb starších ako 19 rokov/ 100) Normál tohto indikátoru je určený ako 100% populácie, ktorá prijíma preventívne opatrenia proti ochoreniam.
Zdroj dát	Národné centrum zdravotníckych informácií
Posledná aktualizácia dát	2018
Disagregácia	N/A
Komentáre a poznámky	Za preventívnu lekársku prehliadku považujeme zdravotnú prehliadku osôb starších ako 18 rokov veku vykonanú v ambulancii s odborným zameraním všeobecné lekárstvo a v prípade evidovaných poistencov vo veku 19 – 26 rokov aj ambulance s odborným zameraním všeobecná starostlivosť o deti a dorast, resp. pediatria. Za celkový počet preventívnych prehliadok osôb starších ako 19 rokov považujeme počet preventívnych prehliadok u osôb starších ako 19 rokov za príslušný sledovaný zákonom stanovený časový interval. Za zákonom stanovený časový interval považujeme dva (2) roky. Tento indikátor nezohľadňuje iné zdravotné prehliadky v systéme preventívnej zdravotnej starostlivosti hradenej z verejného zdravotného poistenia, a to napr. gynekologický prehliadka, stomatologická prehliadka a pod.

PZP12	Počet jednotlivcov, ktorí sú závislí na drogách, chemických a psychotropných látkach a sú súčasťou liečebného programu na 100 000 obyvateľov
Procesný indikátor	
Definícia	Indikátor vyjadruje počet jednotlivcov, ktorí boli v príslušné sledované obdobie liečení zo závislosti na drogách, chemických a psychotropných látkach na 100 000 obyvateľov.
Odôvodnenie	Užívanie drog, chemických a psychotropných látok má nežiadúci vplyv jednotlivcov ako i stav zdravotníctva. Osoby, ktoré sú závislé od užívania drog, chemických a psychotropných látok častokrát trpia aj ďalšími nákazlivými ochoreniami (napr. HIV/AIDS, žltáčka), ktorých šírenie v populácii môže predstavovať vážne riziko. Tento indikátor umožňuje zhodnotiť do akej miery sú legislatíva a štátne politiky účinné v oblasti prevencie, kontroly a liečby ochorení. Zároveň, na základe tohto indikátoru možno hodnotiť aj prístupnosť

	zdravotnej starostlivosti pre osoby trpiace závislosťami, najmä na drogách, chemických a psychotropných látkach.
Metóda výpočtu/stanovenia hodnoty	Tento indikátor vyjadruje údaj, ktorý je vyjadrený ako: #osôb závislých na drogách/ (počet obyvateľov SR/ 100 000) Normál tohto indikátoru nie je určený. Zvýšenie alebo zníženie hodnoty indikátoru môže vyjadrovať viaceré, spolu nesúvisiace odlišné informácie, a to celkové zvyšovanie počtu osôb s drogovou závislosťou, alebo osôb, ktoré drogy zneužívajú alebo len nárast v záujme osôb s drogovou závislosťou, alebo osôb, ktoré zneužívajú drogy podstúpiť liečbu.
Zdroj dát	Národné centrum zdravotníckych informácií
Posledná aktualizácia dát	2018
Disagregácia	N/A
Komentáre a poznámky	Tento indikátor prihliada na osoby, ktoré sú drogovu závislé, a ktoré zneužívajú drogy. Za drogovu závislé osoby považujeme osoby systematicky zneužívajúce drogy so známami chorobnej toxikomanickej závislosti (fyzickej, psychickej). Za osoby, ktoré zneužívajú drogy považujeme osoby s nesystematickým zneužívaním drogy, ktorá vedie k poruchám niektorej z oblastí života (zdravie, rodina, práca, spoločenské vzťahy).

PZP15 Procesný indikátor	(Zlepšenie) pokrytia lekárskeho a zdravotníckeho personálu, lôžok a iných zariadení primárnej zdravotnej starostlivosti
Definícia	Indikátor vyjadruje rozdiel v umiestnení SR v „ <i>Health Consumer Index-e</i> “ v príslušnom sledovanom období a predchádzajúcom sledovanom období.
Odôvodnenie	Prístup k zdravotnej starostlivosti a základným liekom je jeden zo základných aspektov práva na zdravie. Na zabezpečenie dostatočnej kvality, prístupnosti a dostupnosti zdravotnej služby, a s ňou súvisiacich tovarov a služieb je potrebné prijímať opatrenia na zlepšovanie pokrytia zdravotnej starostlivosti t.j. zabezpečiť dostatočný počet lekárov a zdravotníckych pracovníkov (najmä sestier) na počet pacientov a dostatočné kapacity zdravotníckych zariadení (najmä počtom lôžok), a to všetko v dostatočnej kvalite a vhodnom geografickom rozmiestnení. Zároveň je pri zlepšovaní zdravotnej starostlivosti potrebné klásť dôraz na práva pacientov, najmä v kontexte práva na informácie. Na základe tohto indikátoru možno sledovať efektívnosť, účinnosť, včasnosť a adresnosť opatrení, ktoré prijíma štát aby v kontexte progresívnej realizácie práva na zdravie zlepšoval jeho uplatniteľnosť. V kontexte tohto indikátora tak možno vyhodnocovať aj mieru uplatniteľnosti práva na zdravie, najmä vo vzťahu k prístupu k zdravotnej starostlivosti a základným liekom.
Metóda výpočtu/stanovenia hodnoty	Tento indikátor obsahuje údaj, ktorý je vyjadrený ako rozdiel v umiestnení SR v príslušnom indexe medzi príslušným sledovaným obdobím a predchádzajúcim obdobím.

	Normál tohto indikátora je určený ako absolútne zlepšenie umiestnenia SR v príslušnom indexe o 5 poradových miest, t. j. – 5.
Zdroj dát	Health Consumer Powerhouse
Posledná aktualizácia dát	2018
Disagregácia	N/A
Komentáre a poznámky	Health Consumer Powerhouse je mimovládna organizácia so sídlom vo Francúzsku, ktorá od roku 2005 zostavuje širokú škálu indexov v oblasti poskytovania zdravotnej starostlivosti, vrátane <i>Health Consumer Index</i>. <i>Health Consumer Index</i> je index, pravidelne zostavovaný od roku 2005, ktorý je považovaný za hlavné porovnanie pre vyhodnocovanie výkonu národných systémov zdravotníctva v 35 krajinách. Index analyzuje národné zdravotnícke systémy na 46 indikátoroch zameriavajúc sa na oblasti ako sú práva pacientov, prístupnosť informácií, prístup k starostlivosti, liečbe a výsledkom, škála a dostupnosť služieb, prevencia a využívanie farmaceutík. Príslušné sledované obdobie je jeden (1) kalendárny rok, ktorý predchádza roku, v ktorom je tento indikátor hodnotený.

PZP15 Procesný indikátor	Neuspokojené potreby v oblasti zdravotnej starostlivosti
Definícia	Indikátor vyjadruje neuspokojené potreby jednotlivcov v oblasti zdravotnej starostlivosti za príslušné sledované obdobie.
Odôvodnenie	Neuspokojené potreby v oblasti zdravotnej starostlivosti sú najčastejšie podmienené prístupnosťou a dostupnosťou zdravotnej starostlivosti. Za základné prekážky v tomto kontexte možno považovať cenu zdravotnej starostlivosti, geografickú nedostupnosť poskytovateľa zdravotnej starostlivosti (ambulancie a/alebo zdravotníckeho zariadenia) či čakacie doby na podstúpenie plánovanej a neplánovanej zdravotnej starostlivosti. Tento indikátor reflektuje účinnosť a účelnosť opatrení (legislatíva a štátne politiky) prijatých štátom s cieľom zvýšiť kvalitu, prístupnosť a dostupnosť zdravotnej starostlivosti a základných liekov.
Metóda výpočtu/stanovenia hodnoty	Tento indikátor obsahuje údaj v % osôb, ktoré vyhodnotili svoje potreby v oblasti zdravotnej starostlivosti za neuspokojené. Normál tohto indikátoru je určený ako 0%.
Zdroj dát	OECD Health Statistics
Posledná aktualizácia dát	2018
Disagregácia	N/A
Komentáre a poznámky	Meranie tohto indikátoru je nadmieru zložité, a to z dôvodu, že ide o subjektívny pohľad jednotlivca na jeho potreby v oblasti zdravotnej

starostlivosti a ich uspokojenie. Zároveň, tento indikátor neberie do úvahy vybrané zraniteľné skupiny, ako napr. marginalizované komunity, sociálne vylúčení jednotlivci a jednotlivci ohrození chudobou, ktorých potreby v oblasti zdravotnej starostlivosti sú častokrát uspokojené menej ako v prípade iných skupín obyvateľstva.

PZD01
Dopadový
indikátor

Podiel pôrodov u žien mladších ako 19 rokov

Definícia Indikátor odkazuje na podiel pôrodov u žien mladších ako 19 rokov veku vo vzťahu k všetkým pôrodom, ktoré boli zaznamenané v SR v príslušnom sledovanom období.

Odôvodnenie Základným prvkom práva na zdravie je aj uplatňovanie sexuálnych a reprodukčných práv, vrátane prístupu k službám plánovaného rodičovstva.

Na základe tohto indikátora môžeme vyhodnotiť pôrodnosť dievča mladších ako 19 rokov veku, ktorá je spojená s viacerými negatívnymi dopadmi, napr. vyššie riziko komplikácií počas tehotenstva a pôrodu, zhoršenie ekonomickej situácie alebo sociálneho postavenia ženy (napr. sociálne vylúčenie, ohrozenie chudobou a pod).

Prostredníctvom indikátora možno sledovať dopad opatrení prijatých štátom (napr. legislatíva a/alebo štátne politiky), ktoré sa zameriavajú na uplatňovanie sexuálnych a reprodukčných práv, a to najmä v oblasti plánovaného rodičovstva.

Metóda výpočtu/stanovenia hodnoty Tento indikátor obsahuje údaj, ktorý je vyjadrený v %:

$$\# \text{ pôrody u žien do 19 rokov veku} / (\# \text{ pôrody} / 100)$$

Normál tohto indikátoru je určený ako 1% pôrodov u žien mladších ako 19 rokov na celkovom počte pôrodov zaznamenaných v SR v príslušnom sledovanom období.

Zdroj dát Národné centrum zdravotníckych informácií

Posledná aktualizácia dát 2017

Disagregácia N/A

Komentáre a poznámky Indikátor neprihliada na pôrody slovenských občianek, ktoré sa rozhodli pre pôrod v zahraničí.

Indikátor berie do úvahy všetky pôrody, t.j. pôrody živého dieťaťa resp. detí ako aj pôrody mŕtveho dieťaťa resp. detí.

Pôrodom živého dieťaťa sa rozumie jeho narodenie s jedným zo znakov života, ktorými sú dýchanie alebo akcia srdca, pulzácia pupočníka alebo aktívny pohyb svalstva, aj keď nebol prerušený pupočník alebo nebola porodená placenta. Ak dieťa s pôrodnou hmotnosťou do 500 g prežije 24 hod., pokladá sa za živonarodené.

Pôrodom mŕtveho dieťaťa sa rozumie jeho narodenie bez znakov života (vyššie uvedených), pričom jeho pôrodná hmotnosť je 1 000 g a vyššia.

Za ženy mladšie ako 19 rokov sa považujú všetky ženy v reprodukčnom veku od 10 rokov do 19 rokov + 364 dní veku.

PZD02	Podiel umelého prerušenia tehotenstva u žien mladších ako 19 rokov
Dopadový indikátor	
Definícia	Indikátor odkazuje na podiel UPT vykonaného ženám mladším ako 19 rokov vo vzťahu k všetkým zákrokom UPT vykonaného v SR v príslušnom sledovanom období.
Odôvodnenie	Základným prvkom práva na zdravie je aj uplatňovanie sexuálnych a reprodukčných práv, vrátane prístupu k službám plánovaného rodičovstva. Na základe tohto indikátora môžeme vyhodnotiť umelú potratovosť u žien mladších ako 19 rokov. UPT u žien mladších ako 19 rokov signalizuje vážne nedostatky v oblasti uplatňovania sexuálnych a reprodukčných práv, a to najmä v oblasti plánovania rodičovstva (napr. sexuálna výchova mládeže, prístup k antikoncepcii a pod.). Zároveň nám sledovanie tohto indikátora umožňuje sledovať efektívnosť, účelnosť a adresnosť opatrení, ktoré prijíma štát (napr. legislatíva a štátne politiky) s cieľom zlepšiť uplatniteľnosť sexuálnych a reprodukčných práv tak, aby prirodzene dochádzalo k znižovaniu dopytu po UPT.
Metóda výpočtu/stanovenia hodnoty	Tento indikátor obsahuje údaj, ktorý je vyjadrený v %: $\# \text{zákroky UPT u žien mladších ako 19 rokov} / (\# \text{zákroky UPT} / 100)$ Normál tohto indikátoru nie je určený.
Zdroj dát	Národné centrum zdravotníckych informácií
Posledná aktualizácia dát	2018
Disagregácia	N/A
Komentáre a poznámky	Tento indikátor berie do úvahy UPT, ktoré boli ženám vykonané na ich žiadosť, do 12 týždňa tehotenstva v zmysle § 4 zákona č. 73/1986 Zb. o umelom prerušení tehotenstva, v znení neskorších predpisov alebo zo zdravotných dôvodov v zmysle § 5 zákona č. 73/1986 Zb. o umelom prerušení tehotenstva, v znení neskorších predpisov. Tento indikátor považuje za ženy mladšie ako 19 rokov veku, ženy v reprodukčnom veku od 14 rokov veku do 19 rokov + 364 dní veku. Tento indikátor neprihliada na UPT, ktoré podstúpili slovenské občianky v zahraničí.

PZD03 Dopadový indikátor	Počet utajovaných pôrodov
Definícia	Indikátor odkazuje na počet utajovaných pôrodov, ktoré boli zaznamenané poskytovateľmi zdravotnej starostlivosti v SR v príslušnom sledovanom období.
Odôvodnenie	Základným prvkom práva na zdravie je aj uplatňovanie sexuálnych a reprodukčných práv, vrátane prístupu k službám plánovaného rodičovstva. Na základe tohto indikátora môžeme sledovať do akej miery je inštitút utajovaného pôrodu využívaný ženami, a to najmä ako alternatíva k UPT. Potreba sledovania utajovaného pôrodu ako alternatívy k UPT je tiež potrebné vnímať ako nežiadúci jav vyskytujúci sa v súvislosti s uplatňovaním práva na zdravie. A to najmä z dôvodu, že utajený pôrod je inštitútom, ktorý vážnym spôsobom zasahuje do ďalších ľudských práv, a to najmä do práva dieťaťa v zmysle Dohovoru o ochrane práv dieťaťa.
Metóda výpočtu/stanovenia hodnoty	Tento indikátor obsahuje údaj, ktorý je vyjadrený ako počet žien, ktoré porodili dieťa v režime utajeného pôrodu. Normál tohto indikátoru je určený ako nula (0) utajených pôrodov.
Zdroj dát	Národné centrum zdravotníckych informácií
Posledná aktualizácia dát	2018
Disagregácia	N/A
Komentáre a poznámky	Tento indikátor berie do úvahy pôrody, ktoré boli vykonané v zdravotníckom zariadení v zmysle § 6a, 6b, 11ods. 11, 19 ods.4 a 23 ods. 7 zákona č. 576/2004 Z.z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Tento indikátor neberie do úvahy pôrody v domácom prostredí, ktoré neboli nahlásené zdravotníckymi zariadeniami Národnému centru zdravotníckych informácií. Tento indikátor neposkytuje informácie o tom, či dieťa narodené počas utajovaného pôrodu ostáva v starostlivosti biologickej matky, je odovzdané do inštitucionálnej starostlivosti štátu alebo odovzdané k adopcii. Tento indikátor je potrebné sledovať v kontexte s ďalšími indikátormi ako napr. PZP04, PZD02 a iné.

PZD04 Dopadový indikátor	Miera dojčenskej úmrtnosti
Definícia	Indikátor odkazuje na počet umretých detí do jedného roku veku vo vzťahu k všetkým živonarodeným deťom na území SR v príslušnom sledovanom období.
Odôvodnenie	Miera dojčenskej úmrtnosti je základným dopadovým indikátorom pre sledovania miery uplatňovania práva na zdravie na národnej úrovni. Tento indikátor zároveň reflektuje na sociálne, ekonomické a environmentálne podmienky, v ktorých jednotlivci, vrátane detí, žijú. Tento indikátor umožňuje sledovať celkové zdravie jednotlivých komunít, vrátane zraniteľných skupín. Zároveň možno na základe tohto indikátoru zhodnotiť aj dopad opatrení štátu v oblasti zdravého prirodzeného prostredia, ochrany verejného zdravia a investícií do sociálnych oblastí (napr. bývanie, prístup k pitnej vode a sanitácií). Vysoká dojčenská úmrtnosť často indikuje nenaplnené potreby v oblasti sanitácie a hygieny, zdravotnej starostlivosti, výživy a vzdelávania.
Metóda výpočtu/stanovenia hodnoty	Tento indikátor obsahuje údaj, ktorý je vyjadrený v ‰: $\left(\frac{\text{počet zomretých detí vo veku do 1 roka v danej územnej jednotke}}{\text{počet živonarodených detí v danej územnej jednotke}} \right) * 1000$ Normál tohto indikátoru je určený ako nula (0) promile.
Zdroj dát	ŠÚ SR
Posledná aktualizácia dát	2019
Disagregácia	N/A
Komentáre a poznámky	Tento indikátor považuje za živonarodené dieťa rozumie narodenie dieťaťa s jedným zo znakov života, ktorými sú dýchanie alebo akcia srdca, pulzácia pupočníka alebo aktívny pohyb svalstva, aj keď nebol prerušený pupočník alebo nebola porodená placenta. Ak dieťa s pôrodnou hmotnosťou do 500 g prežije 24 hod., pokladá sa za živonarodené.
PZD05 Procesný indikátor	Zranenia detí od 1 do 14 rokov vyžadujúce si hospitalizáciu dlhšiu ako 1 deň (napr. otrava, popáleniny)
Definícia	Indikátor odkazuje na počet detí vo veku od 1 do 14 rokov veku, ktoré utrpeli úraz a/alebo zranenie a ich zdravotný stav vyžadoval hospitalizáciu dlhšiu ako jeden (1) deň, a to za príslušné sledované obdobie.
Odôvodnenie	Na základe tohto indikátoru možno v kontexte práva dieťaťa na zdravie skúmať viaceré aspekty, a to najmä stav prirodzeného a pracovného prostredia a jeho dopad na zdravie (právo na priaznivé životné prostredie), ochrany verejného zdravia a prístupu k zdravotnej starostlivosti a základným liekom.

	V kontexte zdravého prirodzeného a pracovného prostredia možno na základe tohto indikátoru vyhodnotiť mieru do akej sú deti vo veku 1 až 14 rokov ohrozené zraneniami, otravami a inými úrazmi. Pri ochrane verejného zdravia možno tento indikátor vykladať v kontexte ďalších indikátorov a napovedá nám do akej miery sú deti vo veku 1 až 14 rokov vzdelávané v oblasti ochrany zdravia a prevencie ochorení a úrazov. V neposlednom rade možno v kontexte tohto indikátora hodnotiť účinnosť a účelnosť opatrení prijímaných štátom, ktoré sú cielené na zlepšenie prístupnosti a dostupnosti zdravotnej starostlivosti a základných liekov.
Metóda výpočtu/stanovenia hodnoty	Tento indikátor obsahuje údaj, ktorý je vyjadrený ako počet detí od 1 do 14 rokov veku, ktoré boli v príslušnom sledovanom období hospitalizované z dôvodu zranenia po dobu dlhšiu ako 1 deň. Normál tohto indikátoru je určený ako nula (0) detí vo veku od 1 do 20 rokov veku.
Zdroj dát	Národné centrum zdravotníckych informácií
Posledná aktualizácia dát	2018
Disagregácia	N/A
Komentáre a poznámky	Dĺžka hospitalizácie vyjadrená počtom ošetrovacích dní je vypočítaná ako rozdiel medzi dátumom ukončenia hospitalizácie a dátumom prijatia na hospitalizáciu. V prípade rovnakého dátumu prijatia a dátumu ukončenia hospitalizácie sa počíta 1 ošetrovací deň. Ošetrovací deň je celý kalendárny deň, v ktorom pacient dostal všetky služby, ktoré posteľové zariadenie poskytuje, t. j. ošetrovanie (liečenie) vrátane ubytovania a stravovania. Príčiny hospitalizácie sú stanovené podľa diagnózy základného ochorenia (ochorenie, stav alebo úraz, pre ktoré bol pacient hospitalizovaný na danom oddelení zariadenia ÚZS). Základné ochorenie nemusí byť totožné s hlavným ochorením, ktoré najviac ohrozuje zdravie alebo život osoby hospitalizovaného. Za jednu hospitalizáciu sa považuje každé ukončenie hospitalizácie na jednom oddelení, a to či už bola ukončená prepustením, úmrtím, alebo preložením pacienta na iné oddelenie toho istého zariadenia alebo do iného zariadenia ústavnej zdravotnej starostlivosti. Za hospitalizáciu z dôvodu zranenia považujeme hospitalizáciu z dôvodu poranenia, otravy alebo niektorých iných vonkajších príčin, a to: - poranenia hlavy - poranenia krku - poranenia hrudníka - poranenia drieku, driekovej chrbtice a panvy - poranenia pleca a ramena - poranenia lakťa a predlaktia - poranenia zápästia a ruky

- poranenia bedra a stehna
- poranenia kolena a predkolenia
- poranenia členku a nohy
- poranenia postihujúce viaceré oblasti tela
- poranenia bližšie neurčenej časti trupu, končatiny alebo inej oblasti tela
- účinky cudzieho telesa, ktoré vzniklo prirodzeným otvorom
- popáleniny alebo poleptania
- omrzliny
- otravy liekmi, liečivami a biologickými látkami
- toxické účinky látok používané prevažne mimo lekárstva
- iné a bližšie neurčené účinky vonkajších príčin
- určité včasné komplikácie úrazov
- komplikácie zdravotnej starostlivosti, nezatriedené inde
- iná komplikácia úrazu, nezatriedené inde
- neskoré následky poranení, otráv a iné následky vonkajších príčin

Indikátor je potrebné vykladať aj v kontexte indikátorov pre oblasť práva na priaznivé životné prostredie a ďalších indikátorov pre oblasť práva na zdravie, napr. PZP07.

PZD06 Dopadový indikátor

Počet úmrtí asociovaných s predchádzateľnými ochoreniami

Definícia

Indikátor odkazuje na všetky zaznamenané úmrtia do 75 rokov veku na území SR za príslušné sledované obdobie, ktoré súviseli s ochoreniami, ktorým možno predchádzať, a to na 100 000 obyvateľov.

Odôvodnenie

Nedostatky v uplatniteľnosti práva na zdravie a jeho jednotlivých aspektov môže byť pozorovaná prostredníctvom úmrtí, ktoré sú asociované s predchádzateľnými ochoreniami. Prostredníctvom tohto indikátora tak možno sledovať dopad opatrení štátu (napr. legislatíva a štátne politiky) na uplatniteľnosť práva na zdravie v kontexte preventívnej zdravotnej starostlivosti, ochrany verejného zdravia ako aj prístupnosti, dostupnosti a kvalite základnej zdravotnej starostlivosti a základných liekov.

Tento indikátor sa zameriava na sledovanie úmrtí, ktorým sa bolo možné vyhnúť implementáciou opatrení v oblasti verejného zdravia zameraných na širšie determinanty verejného zdravia, akými sú správanie, životný štýl, socioekonomické podmienky a životné prostredie.

Na základe tohto indikátoru možno hodnotiť aj uplatňovania ďalších ľudských práv, ktorých uplatňovanie má významný dopad na zdravie jednotlivcov, ako je napr. právo na priaznivé životné prostredie a pod.

Metóda výpočtu/stanovenia hodnoty

Tento indikátor obsahuje údaj vyjadrený ako:

#počet úmrtí na odvrátiteľné ochorenia/ (počet obyvateľov SR/ 100 000)

	Normál pre tento indikátor je stanovený ako nula (0) úmrtí.
Zdroj dát	OECD <i>Health Statistics</i>
Posledná aktualizácia dát	2019
Disagregácia	N/A
Komentáre a poznámky	Za odvrátiteľné úmrtie t.j. úmrtie asociované s predchádzateľným ochorením možno považovať také úmrtie, ktorému bolo možné predísť kvalitnou zdravotnou starostlivosťou. Za predchádzateľné ochorenia považujeme na účely tohto indikátora najmä ischemické ochorenia srdca, rakovinu pľúc, vaskulárne ochorenia, ochorenia súvisiace s nadmernou konzumáciou alkoholu, rakovina hrubého čreva a konečníka, rakovina prsníka, chronická obštrukčná choroba pľúc, zranenia, ktoré sú následkom nehôd, sebapoškodzovanie, diabetes mellitus, hypertenzie, rakovina pečene, rakovina žalúdka, pneumónia, úmrtia, ktoré sú následkom dopravných nehôd, rakovina ústnej dutiny alebo hrtana, rakovina močového mechúra, žilová trombóza, aneuryzma aorty, artérioskleróza, iné ochorenia súvisiace s prenatálnym vývojom, sepsa, rakovina maternice a krčka maternice, rakovina kože, zlyhanie obličiek, epilepsia, vred žalúdka, leukémia, mezotelióm, vrodené chyby cievneho systému, hepatitída, akútna pankreatitída, chronická reumatická artritída, chronické reumatické ochorenie srdca, astma, ochorenia pľúc spôsobené vonkajšími faktormi, napadnutie, HIV a AIDS, pochybenia pri výkone operačných zákrokov a počas poskytovania zdravotnej starostlivosti, tuberkulóza, chrípka, črevné infekčné ochorenia, opuch pľúc a ochorenia žľazy.

PZD07 **Dočasný** **indikátor**

Očakávaná dĺžka života v prvom roku života

Definícia	Indikátor odkazuje na dĺžku života, ktorú možno u jednotlivca očakávať v roku, v ktorom sa narodil.
Odôvodnenie	Očakávaná dĺžka života v prvom roku života je základným dopadovým indikátorom pre sledovania miery uplatňovania práva na zdravie na národnej úrovni. Tento indikátor je ovplyvňovaný najmä počtom úmrtí, t.j. ak je počet úmrtí menší, tak je očakávaná dĺžka života jednotlivca v prvom roku života vyššia. Prostredníctvom tohto indikátoru možno sledovať vývoj viacerých aspektov, ktoré majú vážny dopad na očakávanú dĺžku života jednotlivcov, a to kvalita, prístupnosť a dostupnosť zdravotnej starostlivosti, vrátane preventívnej zdravotnej starostlivosti; zvyšovanie životného štandardu (a to v kontexte práva na bývanie, práva na priaznivé životné prostredie a pod), vrátane sanitácie, hygieny a vhodného bývania; dostupnosť a kvalita vzdelávania v oblasti zdravia, výživy ako aj vzdelávanie v kontexte ďalších základných práv.

Metóda výpočtu/stanovenia hodnoty	Tento indikátor obsahuje údaj, ktorý je vyjadrený ako počet rokov života jednotlivca, ktoré možno očakávať v roku jeho narodenia, ak nedôjde k zmenám v počte úmrtí. Normál tohto indikátoru je určený ako priemerný počet rokov života jednotlivca, ktoré možno očakávať v roku jeho narodenia v EÚ.
Zdroj dát	OECD <i>Health Statistics</i>
Posledná aktualizácia dát	2019
Disagregácia	N/A
Komentáre a poznámky	Tento indikátor nezohľadňuje pohlavie ani príslušnosť k zraniteľným skupinám, ktorých očakávaná dĺžka života v roku narodenia môže byť odlišná od priemernej očakávanej dĺžky života v roku narodenia na národnej úrovni.

PZD08 Dopadový indikátor

Počet samovrážd

Definícia	Indikátor odkazuje na počet samovrážd, ktoré boli zaznamenané v príslušnom sledovanom období na území SR.
Odôvodnenie	Tento indikátor slúži na sledovanie dopadov opatrení štátu (napr. legislatíva a štátne politiky), ktoré sú cielené na udržanie a/alebo zlepšenie dostupnosti, prístupnosti a kvality zdravotnej starostlivosti, a to najmä v oblasti preventívnej zdravotnej starostlivosti ako aj ochrane verejného zdravia. Duševné zdravie je dôležitým aspektom zdravia človeka, a jeho nedostatok môže viesť k zvýšenej úmrtnosti (najmä k zvýšenému počtu predchádzateľných úmrtí), ako aj k celkovému zníženiu očakávanej dĺžky života resp. počtu rokov života v zdraví. Okrem zdravotného postihnutia alebo duševného ochorenia môžu vplývať na tento indikátor aj ďalšie faktory ako sú napr. nedostatok dostupného bývania, vzdelania a zamestnania ako nepriaznivé životné prostredie a diskriminácia. Na základe tohto indikátora možno sledovať dopad opatrení štátu (napr. legislatíva a štátne politiky), ktoré smerujú na prevenciu v oblasti ochrany verejného zdravia (napr. vzdelávanie) alebo zlepšenia dostupnosti zdravotnej starostlivosti.
Metóda výpočtu/stanovenia hodnoty	Tento indikátor obsahuje údaj, ktorý je vyjadrený ako počet osôb, ktoré spáchali samovraždu, ktorá bola zaznamenaná v SR. Normál tohto indikátoru je určený ako nula (0) samovrážd.
Zdroj dát	Národné centrum zdravotníckych informácií
Posledná aktualizácia dát	2018
Disagregácia	N/A
Komentáre a poznámky	Na účely tohto indikátora považujeme za samovraždu úmyselné sebapoškodenie iniciované alebo spáchané jednotlivcom s vedomým, alebo očakávaním jej smrteľného následku, a ktoré boli spáchané osobami s trvalým alebo bez trvalého bydliska v SR.

Tento indikátor neberie do úvahy pokusy o samovraždu.

Tento indikátor je potrebné sledovať v kontexte ďalších indikátorov pre oblasť práva na zdravie, napr. PZP14, PZP07 a pod.